

חמודי שי

על התורה והמועדים

הגנינים ורעיונות מחודשים בדרך הדרוש והמוסר בפרשת השבוע | גליץ ז' | פורים תשפ"ו

פורים - הרבה ניסים שנתאחדו לנס גדול אחד

פורים

בהתבוננות בחג
הפורים ובמקרא
מגילה יש הרבה

עניינים שקשים להבנה שזועקים "דרשני!"

תמיהות על גודל פורים ומקרא מגילה

א' למה חייבים להקשיב לכל מילה מהמגילה? עד כדי כך שאם לא שמע תיבה אחת מהמגילה לא יצא ידי חובתו! לכאורה היה עולה על הדעת שכל זמן שלא הסיח דעתו מעיקר המעשים המסופרים במגילה והשומע קלט את עקרי הדברים, היה די. אך חז"ל לא הסתפקו בזה וחייבו לשמוע כל מילה, לעיכובא! מה המסר בזה?

ב' הגמ' במגילה (יד א) כבר העלתה את השאלה למה לא קוראים הלל בפורים שהרי "ממיתה לחיים לא כ"ש?" והתירוץ של ר"נ הוא "קרייתא זו הלילא" וכך פסק הרמב"ם "ולא תקנו הלל בפורים שהמגילה במקום ההלל" (הלכות מגילה וחנוכה). וקשה, איך סיפור המגילה שמורכב מכל מיני סיפורים שונים כגון הריגת ושת, בגתן ותרש, נדידת שנת המלך, גזירת המן והצלת עם ישראל וכו', תחליף להלל שהוא כולו שירות ותשבחות?!

ג' ועוד קשה להבין, כל המועדות עתידין ליבטל חוץ מ"ימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם" וכך הובא להלכה ברמב"ם בסוף הלכות מגילה. איך חג שהוא מדרבנן שמזכיר נס נסתר, גדול מיו"ט דאורייתא שהם כנגד ניסים גלויים של יצ"מ, מתן תורה וענני הכבוד, אתמהה?

ד' ועוד קשה מאמרם ז"ל שכל כתבי הקודש של נביאים וכתובים עתידין ליבטל חוץ ממגילת אסתר "שהרי היא כחמשה חומשי תורה והלכות בע"פ שאינן בטילות לעולם" (רמב"ם, סוף הלכות מגילה). מה כוחה של המגילה שלא מוזכר בה שמו של הקב"ה כנגד הנבואות הגלויות של כל הנביאים, שדווקא מגילה לא תיבטל לעת"ל ממש כמו תורת משה?

לגלות את היד הנסתרת של ההשגחה

פורים סיפור של נס נסתר. לעומת

הניסים הגלויים של שידוד מערכות הטבע של יצ"מ וכדומה, סיפורו של פורים כולו בדרך הטבע עם הרבה סיפורים שונים שעל פני הדברים אינם קשורים זב"ז כגון הריגת ושת, מעשה בגתן ותרש, גזירת המן, נדידת שנת המלך וכו' - אבל היא הנותנת - הנס ניכר דווקא ע"י שזירת כל העובדות האלו ביחד ועי"כ רואים את היד המכוונת של השגחתו ית', וזה העניין שצריך להקשיב לכל מילה עם המח והלב מכוונים לכל המשך העניינים שרק עי"כ אפשר להבחין ביד המכוונת של השגחה פרטית.

ההלל שיוצא ממגילת אסתר, שהוא ממש גילוי ההסתר כדאיתא בספ"ק, הוא הפרסומי ניסא של הניסים הנסתרים של ההשגחה הפרטית המכוונת את כל המסיבות הגדולות בעולם וכל מה שעובר על כלל ישראל. ונ"ל שמה שכל הציבור אומרים את עשרת בני המן שנתלו בנשימה אחת, שהם כתובים במגילה בצורה כפי ששירה נכתבת בכתבי קודש, וכן יתר פסוקי ישועה, הוא בבחינת שירה ממש! והנה שבח זה גדול מכל הלל של עוה"ז כי הוא בבחינת הגילוי של עוה"ב כדיבאר להלן.

ניסים נגלים הם סעד לתמוך באמונה

הנה, ביצ"מ ומתן תורה למרות שהיו אין ספור ניסים גלויים, כל זה לא עצר בעד העם להידרדר לחטא העגל ושאר הכישלונות שהיו בדור המדבר. ונ"ל שכל הניסים הנגלים היו נצרכים בגלל מצבנו הירוד שהיינו במ"ט שערי טומאה והניסים הגלויים באו להכריח אותנו להאמין בו ית' ובתורתו כעובדה מוכרחת, ובאותה מידה היינו צריכים את ה"כפה עליהם הר כגיגית" ממש להכריח אותנו לקבל את התורה וכל זה בבחינת עבודה מיראה - וברגע שהסחנו דעת מכל זה נפלנו אחורנית ר"ל.

גודל כוחו של נס נסתר

פורים מלמד אותנו, כדברי מוהר"ן מברסלב זי"ע "שאפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה ודאי שם נמצא הי"ת" וכמאמרם ז"ל "אסתר מן התורה מנין? ואנוכי הסתר אסתיר פני". כשרואים את הקב"ה גם בתוך ההעלם, א"א שוב להסיח דעת ממנו ית', ויתכן שזו כוונת רבינו המוהר"ל מפראג שהנס הנסתר

עניינים שנתבאר

פורים

א

ביאור מקיף ועמוק בניסי פורים
כמה קושיות באחרונים ביני הפורים
הטעם שכל המועדות בטלים חוץ מפורים
בפורים רואים גדולת הקב"ה בשזירת כל
הניסים יחדיו תואמים לנס אחד גדול ונפלא
מאין כמוהו
קרייתא זו הלילא כי רק כאשר קוראים את כל
הניסים יחד מבינים את גודל הנס
דברי מהר"ל מפראג דנס נסתר גדול עד
למאוד
מגילת אסתר וימי הפורים - תיקון חטא העגל
ובחינת עוה"ב

ב

פרפראות למגילת אסתר

אף הם היו באותו הנס

גדול מהנס הנגלה. הרי כשהקב"ה נגלה בתוך ההסתר אין הרע מוצא מקום לעצמו

וזה בחינת עוה"ב שמתגלה ש"אין עוד מלבדו".

מגילת אסתר וקדושת ימי הפורים - תיקון חטא העגל ובחינת עוה"ב

המסר שיוצא ממקרא מגילה והקדושה של ימי הפורים הם גילוי של העתיד של סוף תיקון חטא העגל. בחטא העגל למרות התמיכה של הניסים הנגלים, נפלנו. ע"י המסר של המגילה והגילוי של פורים שאנחנו רואים את הקב"ה אפילו בהסתרה, גם אנחנו חוזרים ומקבלים עלינו את התורה ללא שום כפיה והכרח אלא מאהבה גמורה כדכתיב "קיימו וקבלו היהודים".

בזה אנחנו עושים תשובת המשקל על כל מה שהיה חסר לנו בדור המדבר ומגיעים לשיא האמונה ושוב אין מקום לרע כלל, ומתגלה ש"אין עוד מלבדו" וזהו התיקון שלעתיד לבא ובה מובן היטב למה מגילת אסתר וימי הפורים הם לנצח שהם הם הגילוי של האור של קץ הימין שיהיה בב"א.

פרפראות למגילת אסתר

מעלת האומר דבר בשם אמרו

"ותאמר למלך בשם מרדכי" - אמרו חכמינו ז"ל בפרקי אבות (פ"ו משנה ו) "והאומר דבר בשם אומרו וכו', הא למדת כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, שנאמר, 'ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי'".

אסתר ספרה לאחשוורוש על הרצון הזדוני של בגתן ותרש ששמעה ממרדכי, "ויכתב בספר הזכרונות", ולאחר שנים הרבה נדדה שנת המלך, הכל היה נס נסתר. זה נראה טבעי, אולם הכל התחבר לנס אחד גדול והקב"ה כיוון את האירועים אחד לאחד.

קראו לפני המלך מספר הזכרונות, המן נכנס למלך, והמלך שואל אותו "מה נעשה לאיש שהמלך חפץ ביקרו", המן חושב שמדובר עליו. הוא ממליץ שאותו האיש ירכב על סוס המלך ואדם מפרתמי המלך ילך לפניו ויכריז "ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו", ואז אומר אחשוורוש, "עשה כן למרדכי היהודי", ונהפוך הוא, הפך גמור.

הישועה התחילה באותה נקודה, המן בא להגיד לאחשוורוש שהוא בנה עץ לתלות את מרדכי, וזה התהפך לחלוטין! זה תחילת הסוף עבור המן, והכל בגלל שאסתר סיפרה על ניסיון ההתנקשות במלך, ואמרה את זה בשם מרדכי.

ובמגלה (טו א), "אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם...וכו'", הרי התנא רבי אלעזר מלמדנו על חשיבות אמירת דבר בשם אומרו, תוך כדי כך שהוא בעצמו מביא דבר בשם אומרו! כן הוא

בכל התלמוד, מצינו לאין ערוך ושיעור מקומות, כמה טרחו להביא דבר בשם אומרו תנא או אמורא וכשהסתפקו מי אמר הביא יש שאמרו משמו, ויש שאמר בשם אחר.

ונראה לי בדרך אפשר, דכמו שאמרו "האומר דבר בשם אומרו" לטוב, כך יש גם "בשם אומרו" לשלילה. דבר זה חוזר לתחילת האנושות, אדם הראשון אמר "האשה אשר נתת עמדי", ותלה החטא בה, והיא תלתה את החטא בנחש.

אסתר תיקנה חטא אדם וחווה

על ידי אסתר המלכה באה הגאולה, שאמרה למלך בשם מרדכי, וכידוע שכל פעם שנזכר "המלך" במגילה זה הקב"ה, אז כשהיא אומרת "למלך אחשוורוש" על המזימה נגדו זה מביא גאולה לעולם, לעניות דעתי נראה שבזה היא עשתה תיקון לחטא הראשון שחטאו והאשימו אחרים. היא אומרת, כביכול, "למלך אחשוורוש", אבל זה גם למלכו של עולם, הקב"ה. היא אומרת "למלך", מלכו של עולם, "בשם מרדכי" כדי להחיש את הגאולה על ידי תיקון חטא אדם הראשון.

עומק הכוונה ב"אף הם היו באותו הנס"

אמרו חכמינו ז"ל (מגילה ד א), "אמר רב יהושע בן לוי נשים חייבות במקרא מגילה שאף הן היו באותו הנס". והתוס' (שם ד"ה "שאף הן היו באותו הנס") ציין דברי הרשב"ם שביאר דעיקר הנס היה על ידי הנשים, בפורים ע"י אסתר ובחנוכה ע"י יהודית ובפסח ע"י הנשים הצדקניות, ולכן הן חייבות במקרא מגילה, בנר חנוכה ובד' כוסות, למרות היותן מצוות עשה שהזמן גרמן.

ויש להרחיב בזה, דהמגילה נקראת "מגילת אסתר", ויש גם את "תענית אסתר", והיא זאת שאמרה, "לך כנוס את כל היהודים", וקבעה תענית לג' ימים להתפלל על הצלת חייהם, והרי שהיא קבעה סדר הצום, כדרך מנהיג שמנהל כל העניינים. וכמו כן בסוף המגלה כתיב, "ותכתב אסתר המלכה בת אביחיל ומרדכי היהודי את כל תוקף לקים את אגרת הפורים הזאת השנית", קודם אסתר ואח"כ מרדכי, ושוב כתיב, "ומאמר אסתר קים" וברש"י, שהתייעצה עם גדולי אותו דור שהם יקבעו את הלכות פורים.

הגזרה על כולם וחיוב ההודאה על כולם

אולם התוס' ביארו "שאף הן היו באותו הנס", היינו שגם הם היו כלולות בגזירת המן להשמיד להרוג ולאבד, ולכך יש להם חיוב מקרא מגילה, דהגזירה הייתה על כל ישראל, אנשים, נשים וטף, ולכך אפילו שזו מצוות עשה שהזמן גרמא, כאשר יש גזירה על כולם, ר"ל, ואנחנו ניצולים על ידי נס, גלוי או נסתר, כמו בזמן פורים, אז אנחנו חוגגים יחד. אין יוצא מן הכלל. כולם יחד!

הטעם לקריאת י' בני המן ע"י הקהל ובנשימה אחת

בקריאת י' בני המן יש להבין, מ"ט אנחנו קוראים את שמותיהם בנשימה אחת לפני הבעל קורא, למה א"א לצאת ידי חובה בקריאה של הבעל קורא מדין "שומע כעונה"? ועוד יש להבין,

כ ש נ ת ב ו נ
באותיות של
שמות י' בני
המן, נמצא
דיש ג' אותיות
קטנות בתוכם

ת' ש' ז', על מה זה מרמז?

לקושיא א', ראיתי בספר "הר צבי" להגאון הרב צבי פסח פרנק זצ"ל שביאר, דכלל של "שומע כעונה", כשאדם מקשיב ומתכוון לצאת, הרי זה כאילו שאמר בלבד, אולם כיון שיש את הדין של מעשה של "נשימה אחת", דבר זה לא שייך לצאת ע"י האחר, ולכך חובה על כל אחד לומר בעצמו.

במגלה נרמזים הניסים העתידיים

ולקושיא הב', מדוע אותיות ת-ש-ז קטנות? ביאר הרב מיכאל בער ווייסמאנדל זצ"ל (שברח מהשואה כדי לנסות ולהציל את כלל ישראל. הוא קפץ מרכבת בדרך לאושוויץ. הוא שלח הוכחות על הקרמטוריום שנפלו על אוזניים ערלות ועיניים עיוורות), בקשרו נס המגילה למשפטי נירנברג המפורסמים, שהעמידו לדין את הגרועים שבפושעי המלחמה הנאציים ימ"ש, על י"א מהם גזרו הריגה בתליה בשנת תש"ו, וסמוך לראש השנה תש"ז אחד מהם הבריח לתא שלו גלולת ציאניד והתאבד, ונשארו עשרה.

יום הוצאתם להורג היה בהושענא רבה תש"ז, וכשהם נלקחים לתלייה, אחד מהם ששמו שטר"יכר ימ"ש, צעק לפני כולם כאחוז דיבוק "חג פורים 6491!" וכל עתוני הזמן, שראו אור בכל העולם, ציטטו דבריו, השנה העברית אז הייתה תש"ז! וביאר בזה הרב מיכאל בער ווייסמאנדל זצ"ל דגזר דינם בשנת תש"ו שהוא 1946 למנינם, והיה עדיין 1946 למנינם, אבל ההוצאה להורג נדחתה להושענא רבה, שזה יום הדין תש"ז, וזה מרומז היטב בתליית עשרה בני המן - "שאסתר ברוה"ק נאמרה" (מגילה ז א) וראתה ברוח קודשה את תליית עשרת הנאצים ימ"ש אלפי שנים מראש.

ובזה יובן גם הקשר לאמירת י' בני המן בנשימה אחת לשנת תש"ז. קריאת המגלה, ברוב העולם ברוב השנים, לאחר צום ותענית, ושמות י' בני המן זה לקראת סוף המגילה, וקשה עלינו הצום, וממילא גם הכוונה בקריאת שמותם, לכך באו חכמינו בתקנה שמחייבת אותנו לכוונה גדולה יותר והוא ע"י אמירת שמותיהם בנשימה אחת, ואזי מתבוננים באותיות הקטנות תש"ז שכבר לפני שנה כבר היה רמז לניסים הנסתרים שיקרו לישראל לעולם. (ועיין מש"כ לעיל בעניין זה בפנים אחרות).

זמן פורים תשובה כיום הכיפורים

השפת אמת הק' כתב, "שבפורים הוא עת תשובה כמו דאיתא שיום הכיפורים ופורים הוא עניין אחד." "כי הני כל הניסים שנעשו לבני ישראל היו בזכות מעשיהם הטובים שהם מוכנים לניסים. אבל בפורים היה באמת גזירה מן השמים ורק על ידי תשובה זכו לנס", בפורים רק בזכות התשובה זכינו לנס.

"לכן איתא שכל המועדות בטלים לעתיד לבוא, ופורים לא בטל, כעניין ובמקום שבעלי תשובה עומדים אפילו צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד. ועתה על ידי שמחה יוכלו לבוא לבחינת תשובה, מה שבאים ביום הכיפורים על ידי העינויים." דרך השמחה בפורים אנחנו מגיעים לאותה רמה של תשובה כמו דרך הצום ושאר העינויים שביום כיפור. פורים זה זמן תשובה, אבל אנחנו מגיעים לרמת התשובה דרך שמחה.

הדרך לתשובה בפורים ע"י הכרה בחסדי ה'

ויש להוסיף, שהדרך להגיע לדרגת התשובה מאהבה של פורים היא ע"י הכרה בה' יתברך, ובכל יום בברכת "מודים" אנו אומרים, "מודים אנחנו לך..... על ניסך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהרים, הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך, כי מעולם קיוונו לך." כשנכוון בזה בכוונה שלמה, כמו אמירת "מודה אני לפניך מלך חי וקיים" כשאנחנו קמים, אנחנו מכירים בה' יתברך ומודים לו ובזה אנו מגיעים לדרגת שמחה של הכרת טובה לה' על כל הניסים והנפלאות, הניסים הנסתרים שהוא עושה איתנו בכל יום, עצם העובדה שעם ישראל חי, שכלל ישראל קיים. אם אנחנו אומרים את זה בכוונה שלמה, רמת השמחה והתשובה מאהבה כה גבוהה שהיא כמו השמחה והתשובה מאהבה בפורים. ולכן בפורים ברכת "על הניסים" היא חלק מברכת "מודים".

המגילה פותחת בו' ומסתיימת בו'

"ויהי בימי אחשורוש" - מגילת אסתר פותחת באות ו' - "ויהי", ומסיימת באות ו' "ודובר שלום לכל זרעו", וביאור הדבר שמעתי, דפעמיים ו' הוא י"ב, ומרדכי הוא משבט בנימין שהוא שבט י"ב.

ויש להוסיף עוד, כפי שבארנו בפרשת שמות בו' של "ואלה שמות", שהוא מוסיף על הראשונים, לומר מה אברהם, יצחק ויעקב שבספר בראשית צדיקים היו, כך גם בני ישראל שנקבו בשמות צדיקים, וכן בפרשת משפטים "ואלה המשפטים", דהו' הוא חיבור למתן תורה ומוסיף עליו. ובזה י"ל על דרך הדרש, דהו' שבתחילת המגילה והו' שבסופה, ללמדנו באים, דבדומה לכל מעשה המגילה, שהינו נס נסתר ולא נס נגלה, שהקב"ה הצילנו מיד כל אלו שרצו להשמידנו עד הרגע האחרון ומכל מקום בסוף, ברגע האחרון, זכינו להינצל. זהו הסיפור של כלל ישראל בכל הדורות, לפני ימי הפורים (מרומז בו' דויהי) ולאחריהם (מרומז בו' דזרעו). אין אנו רואים את זה כל יום, אולם ודאי שכך קורה בכל זמן ועת. זה הרמז של הו', לומר כי היום טוב של פורים, לא יסתיים לעולם, ולעד נחוגג פורים.

וכפי שאומרים ביוצר לפרשת זכור, "ואם כל המועדים בטלים ימי הפורים לא נבטלים", עד קץ כל הדורות, תמיד עם ישראל נגאל דרך נס נסתר, על אף שלא בכל עת רואים את יד ה' והשכינה שתמיד נמצאת איתנו בגלות, כי זה לא גלוי לנו, רק נסתר, אבל אנו ניצולים בכל יום ויום, "שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם."

הקיום ל'ונהפוך הוא

זאת הו' ב ת י ל ת ה מ ג י ל ה ובסופה, לומר ד מ ג י ל ת אסתר הינה

פרק אחד בסיפור המתמשך של ישראל. ו' החיבור בהתחלה מחברת לעבר שלנו, וו' החיבור נוספת נמצאת בסוף, מאחר והיא מחוברת אלינו עד היום הזה. אנחנו לא תמיד רואים את שאר הסיפור והוא אינו מתועד על קלף, עכ"ז מאמינים אנו דבכל עת הקדוש ברוך הוא מציל אותנו בכל יום יום.

ולסיום נאמר, כי המנהג לומר "פורים תורה", ע"ד שאמרו חז"ל "קיימו וקבלו, הדר קבלוהו בימי אחשורוש", הרי דע"י הפורים זכו לתורה, ובפרט לדברי השפת אמת (לפורים תרל"ו) שמעלת הפורים הוא ע"י השמחה, ולכך יש כח גדול יותר לחדש התורה ע"י השמחה, וביותר י"ל להכוונה "עד דלא ידע" שהחיוב לחדש חידושי התורה של פורים הוא עד כדי "דלא ידע" - שכבר לא יוכל להבחין בין סברא זו לאחרת.

פנינים על מגילת אסתר - מתוך ספר חמודי שי על מגילת אסתר

מי הוא זה ואיזה הוא - קיום ו'ונהפוך הוא"

איתא במדרש: "ר' יודן ור' לוי בשם ר' יוחנן כל מקום שנאמר במגילת אסתר "מלך אחשורוש" - באחשורוש הכתוב מדבר, וכל מקום שנאמר "מלך" סתם - במלך מלכי המלכים הכתוב מדבר" (מדרש אבא גוריון פ"א).

לפי דברי המדרש יש לתמוה על מנהג ישראל קודש שבשמחת תורה מזמרין ברוב שמחה ובדביקות עילאית את הפיוט "האדרת והאמונה" בתוספת מיוחדת של "מי הוא זה ואי זה הוא" שאמרו אחשורוש כמו שכתוב "ויאמר המלך אחשורוש ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן" שתשובתו במגילה "איש צר ואויב המן הרע הזה", אך בזמור של שמחת תורה אנו עונים "זה קלי ואנוהו!" ויש לתמוה על מנהג ישראל הותיק הזה, מה ראו על ככה להשתמש במילים שיצאו מפה טמא של אותו מלך עכו"ם וטיפש שהיו מוסבים כלפי המן הארור להיות שאלה שיוצא מפיות טהורות של ישראל קדושים שמוסבים כלפי השי"ת ברוך הוא וברוך שמו?

עצם כתיבת הפסוקים האלה במגילה הוא קדושתם שיוצא לפועל ע"י פיות ישראל

ונראה לומר, דהואיל והתיבות האלו נכתבו בתוך מגילת אסתר שהיא בכלל כתבי הקודש, הרי תיבות אלו קודש הם, ויש לנו רשות להשתמש בהם, כאשר יוצאים הדברים אלו מפיות ישראל עם קדוש, עם כוונותיהם הטהורות, אזי אדרבה זה עושה פעולה לטובה, ומתקן את כל מה שנגרע מתיבות אלו כאשר יצאו מפיהם של אוה"ע, וטימאו תיבות אלו, ועתה באמירת הישראל,

עלו למעלה וחזרו לשורשן, ומה שבתחילה יצאו מפי אוה"ע, היה זה בבחינת ירידה לצורך עלייה לאלו התיבות עד שיתוקנו כל צרכם.

אולם כאן יש עוד עומק המיוחד לעניינו של מגילת אסתר. ונקדים בזה מה שיש להתבונן בכפל הלשון בפסוק הנ"ל "ויאמר המלך אחשורוש, ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן", ועיין בגמ' (מגילה טז א) מה שדרשו בזה. ונראה לענ"ד להוסיף בזה דודאי ה"ויאמר" הראשון קאי על אחשורוש כדכתיב "ויאמר המלך אחשורוש..." וכדברי המדרש הנ"ל. אך ב"ויאמר" השני מי האומר נסתר כמו שכתוב "...ויאמר לאסתר המלכה...". ונ"ל שה"ויאמר הנסתר" הוא היד הנסתר של ההשגחה העליונה שפועל ניסים נסתרים במשך כל אירועי המגילה, והיא שעמדה לנו להוציא את הדיבורים האלה מפי אחשורוש, שבעצמו היה שותף למזימה לכלותינו ח"ו, שהרי הוא זה שמכר אותנו להשמיד להרוג ולאבד, וודאי היה רוצה להתכחש לכל העניין, ובמקום זה, מכוח יד הנסתר של ההשגחה, הוציא את הדיבורים האלה להביא את מפלת המן הרשע. וזה ממש קיום של הרעיון המרכזי במגילת אסתר וחג הפורים של "ונהפוך הוא" שהקב"ה סיבב והפך את הדיבורים שיצאו מפה טמא, שבעצמו היה אשם, שיהיו נגד שותפו לפשע, להיות לנו לישועה, וגם ביפי המליצה! ומכוח זה כבר נקבע שבעתיד עוד יתהפכו לשירות ותשבחות של ישראל עם קרובו לצדיקו של עולם יתברך שמו.

ועיין בספרינו "חמודי שי" על ספר בראשית במאמר לפרשת תולדות שהרחבנו על העניין הזה באריכות ובהבנה לעומק.

הודעה משמחת

ללומדי והוגי התורה רבנו ותלמידיהוון
בחסדי ה' יצא לאור
הספר הנפלא
"חמודי שי"

על מגילה חודש אדר וד' פרשיות
אשר בו ביאורים נפלאים וערבים על מגילת אסתר
ופנינים יקרים מתורתו של הרה"ק המהרא"ל צינץ

אפשר להשיג
בחנויות ספרי אור החיים בא"י
ובזונדל ברמן בארצות הברית

טעמו וראו כי טוב